

Nr 491.

Av herr **De Geer** i Lesjöfors, med anhängan i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 286, med förslag till lag om semester m. m., om utredning angående en kalenderreform i syfte att minska antalet helgdagar.

Några principiella erinringar mot förslaget om lagstadgad semester (Kungl. Maj:ts proposition nr 286) torde icke göras från näringslivets sida. Alla äro eniga om, att vår tids rastlösa arbete kräver en längre semester än hittills. Att den fastslås till minimum 12 dagar och att betalning utgår under densamma opponerar man sig ej heller emot.

Däremot resas betänkligheter mot en del detaljer i det föreliggande lagförslaget. Dessa gälla företrädesvis behovet av en smidigare övergång än den som förutses i Kungl. Maj:ts förslag. Med anledning härav komma sannolikt från olika håll förslag att framföras, vilka syfta till en successiv övergång till 12-dagars semester. Att detta ur näringslivets synpunkt är i hög grad önskvärt, råder ej den ringaste tvekan om. Särskilt gäller detta exportindustrien, som icke äger möjlighet att kompensera en ökad belastning av stegrade löner eller andra förmåner genom prisstegring å sina produkter. I den mån, den medgiver sådana, måste de motvägas genom rationalisering eller andra besparingsåtgärder. Hittills har detta gått bra, och så kommer väl även att gå i framtiden, *men härför kräves tid.*

Gent emot detta krav från näringslivet att vinna tid står givetvis ett önskemål från de anställdas sida att så snart som möjligt komma i åtnjutande av hela semesterförmånen. Jag tror, att båda dessa önskemål på ett lyckligt sätt kunna förenas, om semesterlagen sammankopplas med ett annat, många gånger tidigare framfört reformförslag, nämligen frågan om indragning av de tre enkla helgdagarna trettondag, Marie bebådelsedag och Kristi himmelfärdsdag. Från industriens sida har det länge varit ett önskemål, att dessa helgdagar indroges och ersattes med exempelvis tre lediga lördagar under sommaren, d. v. s. en form av Englands bankholidays. Om de nu i stället sammankopplas med ökad semester, göra de ju samma tjänst. Allmänheten torde nog merendels icke känna till vilka olägenheter dessa helgdagar ofta förorsaka inom industrien. Tänk exempelvis på ett järnverk! I de flesta av dess avdelningar arbetas med ugnar, som det vanligen tager flera timmar att elda upp. Om dessa helgdagar infalla på en tisdag eller en fredag, måste driften därför ligga nere under den mellanliggande måndagen eller lördagen. Det lönar sig nämligen icke att elda upp ugnarna för endast en dags drift. På samma sätt är det inom flera andra industrier, som arbeta med värmeugnar. Flera skäl finnas sålunda för att lösa denna fråga i samband med lagstiftning på semesterns område.

Ur de anställdas synpunkt torde ingen opposition förefinnas mot en dylik reform. Tvärtom hör man ofta uttalas, att de nämnda helgdagarna och härvid särskilt trettondagen och Marie bebådelsedag komma olägligt. De infalla under en tid, som är mindre lämplig för ledighet så väl med hänsyn till årstiden som med tanke på den starka koncentration av andra helgdagar vid samma tillfälle. Jag är exempelvis tämligen övertygad om, att flertalet industriarbetare här i landet hellre skulle arbeta på trettondagen än att gå miste om en dagsförtjänst genom obligatorisk ledighet.

Hänsyn bör i detta fall även tagas till andra länder, med vilka vi måste konkurrera på världsmarknaden. Flertalet av dessa ha redan avskaffat här berörda helgdagar för länge sedan eller också ha de aldrig haft dem. I England är sålunda varken nyårsdagen, trettondagen, Marie bebådelsedag, Kristi himmelfärdsdag eller midsommardagen helgdagar. Det är onckligen ett rimligt krav från vår industri, att den i detta hänseende önskar likställighet med sina konkurrenter på världsmarknaden, när den genom den förestående semesterlagen pålægges tunga bördor.

I anslutning till ovanstående får jag därför hemställa,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller, att skyndsamt utredning verkställs i fråga om en kalenderreform i syfte att minska antalet av de nuvarande helgdagarna.

Stockholm den 11 maj 1938.

Gerard De Geer,
Lesjöfors.